

Scenariusz lekcji

Scenariusz lekcji historii dla klasy czwartej liceum ogólnokształcącego

Temat: Nieznany epizod „Akcji Reinhardt”. Co wydarzyło się w Łabuniach w 1942 r.

Autor scenariusza: Marek Kołcon – nauczyciel historii, Lider Dialogu, współpracuje z Fundacją Zapomniane w zespole badawczym

Podstawa programowa:

XLIX. Niemiecka polityka eksterminacyjna.

XLIX. 2. Charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów.

Czas trwania: 90 minut

Cele:

Uczeń:

1. Przedstawia ideologiczne podstawy eksterminacji Żydów prowadzonej przez Niemcy hitlerowskie.
2. Charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów.
3. Charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu.
4. Wie co wydarzyło się w Łabuniach jesienią 1942 r.
5. Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: Dlaczego nie pamiętamy o tej zbrodni? Czy powinniśmy pamiętać?

Metody i formy pracy:

1. Elementy wykładu.
2. Praca w grupach.
3. Praca z mapą.
4. Praca ze źródłami.
5. Rozmowa nauczająca.

Środki dydaktyczne:

1. Rzutnik multimedialny lub tablica interaktywna (wyświetlenie map, fotografii, materiałów źródłowych).
2. Materiały źródłowe:
 - Fotografie z książki: Antoszek G., Chwedyk H., Lotnisko w Łabuniach 1940-1946, Łabunie 2021

- Protokoły przesłuchań świadków, Sąd Powiatowy w Zamościu Wydział Karny (1966 r.) Materiały ze strony:
<https://zapomniane.org/miejsce/labunie/>
- Współczesne fotografie miejsca zbrodni w Łabunia ze strony:
<https://zapomniane.org/miejsce/labunie/>
- Fotografia ekshumowanych szczątków ofiar egzekucji w Łabuniach w albumie: Zamojszczyzna kronika walki i pracy 1939–1969, Lublin 1970.
- Fragmenty książki: Kopciowski A, Zagłada Żydów w Zamościu, Lublin 2005.

Przebieg lekcji

Przed realizacją tematu nauczyciel powinien polecić uczniom:

1. Przypomnienie ideologicznych podstaw polityki eksterminacji Żydów prowadzonej przez III Rzeszę.
2. Zapoznanie się z przebiegiem „Akcji Reinhardt” w Generalnym Gubernatorstwie.

Faza wprowadzająca (20 minut)

1. Nauczyciel wyjaśnia temat i cele lekcji.
2. Wybrany uczeń przypomina ideologiczne podstawy polityki eksterminacji Żydów prowadzonej przez III Rzeszę.
3. Wybrany uczeń przypomina czym była i jaki miała przebieg „Akcja Reinhardt”.
4. Nauczyciel wyjaśnia, że w ramach „Akcji Reinhardt” do Generalnego Gubernatorstwa przywożono Żydów z Czech, Niemiec, Francji, Holandii. Wiosną 1942 r. do Zamościa dotarł transport 2002 Żydów z Pragi. To wyjaśnia skąd czescy Żydzi znaleźli się w obozie pracy w Łabuniach.

Faza realizacyjna (40 minut)

1. Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup. Każda z nich otrzymuje tekst Adama Kopciowskiego, z książki Zagłada Żydów w Zamościu, historię obozu pracy w Łabuniach. Uczniowie otrzymują też materiały źródłowe – protokoły przesłuchań świadków przez Sąd Powiatowy w Zamościu Wydział Karny (1966 r.)
2. Uczniowie w grupach mają za zadanie przeczytać tekst Adama Kopciowskiego, a następnie otrzymane dokumenty i przygotować odpowiedzi na załączone pytania.

3. Po zakończeniu pracy krótko charakteryzują otrzymany dokument i udzielają odpowiedzi na zamieszczone pod tekstem pytania.

4. Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela systematyzują informacje zapisując na tablicy odpowiedzi na pytania:

- Kiedy utworzono obóz pracy w Łabuniach? Czy można ustalić miejsce w którym się znajdował?
- Kim byli więźniowie obozu (narodowość, płeć, wiek)?
- Czy można ustalić ich nazwiska?
- Jaką pracę wykonywali?
- W jakich warunkach mieszkali?
- Kim byli nadzorcy obozu (narodowość)?
- Kiedy zamordowano więźniów obozu? Czy można ustalić datę (rok, miesiąc)?
- Czy można ustalić liczbę ofiar?
- Kim byli sprawcy?
- Czy grób ofiar Zagłady został upamiętniony?

Faza podsumowująca (30 minut)

1. Nauczyciel prezentuje uczniom (wyświetla zdjęcia):
2. Oryginałów Protokołów przesłuchań świadków przez Sąd Powiatowy w Zamościu Wydział Karny (1966 r.)
3. Fotografię miejsca w którym funkcjonował w czasie wojny obóz pracy w Łabuniach.
4. Zdjęcie ekshumowanych szczątków zamordowanych w 1942 r. więźniów obozu.
5. Fotografię lotniska w Łabuniach przy budowie którego pracowali Żydzi.
6. Nauczyciel inicjuje dyskusję, w trakcie której uczniowie próbują odpowiedzieć na pytanie: Dlaczego nigdy nie upamiętniono ofiar tej zbrodni?

Polecenia do źródeł

Grupa 1, źródło nr 2

1. Jakiej narodowości były ofiary?
2. W jakich warunkach mieszkali więźniowie obozu pracy.
3. Kim byli sprawcy zbrodni w Łabuniach?
4. Jaką rolę w zbrodni odegrali Czesi?

Grupa 2, źródło nr 3

1. Czy można ustalić datę zbrodni?
2. Kim były ofiary? Czy można ustalić ich nazwiska?
3. Kim byli sprawcy?

Grupa nr 3, źródło nr 4

1. Gdzie w Łabuniach znajdował się obóz pracy dla Żydów?
2. Gdzie pracowali?
3. Jak byli traktowani?
4. Kim były ofiary? Ile osób zamordowano?

Grupa nr 4, źródło nr 5

1. Kim byli więźniowie obozu pracy?
2. Co stało się z odkrytymi szczątkami ofiar?